

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Luni-a, Mèrcuri-a, Vineri-a ser'a, si Dominec'a deminetti'a.

Cancelari'a Redactiunii:

Malulu inf. alu Dunarii, Nr. 32.

Locuanti'a Redactorului:

Malulu inf. alu Dunarii, Nr. 19.

Scrisorile nefrancate nu se voru

primi decâtu numai de la corespun-

dintii regulari ai „Federatiunii“

Articlii tramisi si nepublicati se

voru arde.

Pretulu de Prenumeratiune:

Pre trei lune 4 fl. v. a.

Pre siese lune 7 fl. 50 cr.

Pre anulu intregu 15 fl.

Pentru Romania:

4 galb. pre anu, — 2 galb. pre 1/2

de anu, — si 1 galb. pre 1/4 de anu.

Pentru Insertiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. taps'a tim-

brale pentru fiesce care publicati-

une separatu. In Loculu deschisu

20 cr. de linia

Unu esemplariu costa 10 cr.

Pest'a, 8/20. ianuaru 1868.

Guvernulu francescu staruesce cu ardore a pune la cale nou'a lege a supr'a organizatiunii milit. Abie fu votata legea de corpulu legelativu, senatulu e si convocatu pentru a i-se impartesi. Acesta precipitatiune a facutu, firesce, a se nasce faime, putienu favorabile, pentru durat'a paco, — s'au mai adausu inca si alta faima falsa despre imparechiarea escata in sinulu familiei imp., in acarei-a urmare, foile straine voru se scie, ca s'ar fi luat aspre mesure in contr'a celui mai eminente membru (princip. Napoleonu) alu acelei-a-si. — Suntemu dedati de multu a vedè doue direptiuni, un'a de pace si alt'a de resbelu, in actele cabinetului Tuilerieloru, ceea ce asta data se pote observà si in apretiuirile ce se facu a supr'a situatiunii generale, in cercurile politice a le osebitoru capitale europene; cu tote aceste in momentulu de fatia se crede, ca direptiunea pacifica va invinge, fatia cu tote inarmârile, cari impedece desvoltarea paci. Se pare ca ar esiste invoiela tacuta intre tote poporele Europei, pentru a se coalisa in contr'a celei d'antâie poteri, carea ar cercà a face abusu de nouele sale fortie pentru a servi interesele sale parteculari. Russia au si facutu acesta esperiintia, vrendu ea a intrebuintia in contr'a Turciei agitatiunile provocate in Oriente prin abuserile sistemului ce domnesce acolo, — si potemu fi siguri, ca insa-si Franci'a ar intempina asemenea tratate, daca impinsa de ambitiune séu pentru a delaturà incurcatori'a situatiune interna, ar cercà a schimbà starea actuala a Europei. Mai sunt cari credu ca D. Bismark si Beust inca contribuescu multu pentru sustinerea paco, unulu (Bismark) prin crutiarea ce dovedesce fatia cu susceptibilitatea Franciei, celalaltu (Beust) prin a sa resolutiune firma de a nu incurcà pre Austri'a neci intr'unu felu de aliantia, carea ar potè-o smulge d'in starea de reculegere, neaperatu trebuinciosu reconstituirii sale.

Atentiunea publica in Austri'a se concentréza acum a supr'a adunârii Delegatiuniloru la Vien'a, cari au trebuitu se incepa asta-di lucrârile sale si cari se voru ocupà de interesele comuni ale imperatiei. Conte Andrássy e numitu comisariu reg. langa asta adunare si va avè nesmintitu unu colegu d'intre cei mai de frunte membri ai ministeriului translaitanu. Intre aceste doue administratiuni se ivescu dese cause de frecâri, — ceea ce provine d'in firea dualismului, intre atâte interese de multe ori opuse, — dar ministeriulu centralu (imper.) staruesce, câtu pote, a se respi dissidintiele si Imperatulu insu-si, prin ascendentulu séu personalu, influentiéza multu, pentru a se face armonia si contielegere intre ambele poteri.

Adunarea delegatiuniloru la Vien'a, demissiunarea ministrului de resb. Loh'n si inlocuirea lui prin Kuhn, sunt evinémentulu dilei. Noulu ministru au si pusu juramentulu in manile imperatului. Prefectur'a generale se suprime si capulu ei, Arciducele Albrecht, se retrage in viet'a privata.

Camer'a Deputatiloru Italiei au inchiatu in 16 jan. desbaterile a supr'a bugetului. Comisiunea bugetaria au redus cifrele venituriloru statului la adeverat'a suma adeca la 778 milioane franci, in locu de 799 mil. fr. precum calculase ministeriulu, ceea ce face o suma frumoseca pentru unu statu cu 22 milioane de suflete.

Scrisori d'in Constantinopole vestescu, ca lucrurile mergu spre reu in Cret'a. Angli'a staruesce a face se intielega Fuad pasia, ca dupa ce s'au inveniatu estu-modu cestiunea, e de neaperata trebuintia o deslegare grabnica si practica. Si acést'a ar fi: séu a primu comisiunea internatiunale de investigatiune,

séu daca ar fi de absoluta necesitate, se se prefaca insul'a Cret'a intr' unu principatu, buna ora ca insul'a Samului (Samos). Inse Port'a, interitata prin tienut'a dusmanosa a guvernului elinescu, nu vre se asculte de aici apoi se pare si fi provenitu pressiunea Angliei a supr'a guvernului de Aten'a, cu scopu ca se induplece pre regele Giorgiu a urmà politica mai cumpetata, pentru a se potè usiorà incercârele de impaciure cari se urmètia la Constantinopole.

Activitatea dietel Ungariei.

(Urmare.)

In siedinti'a d'in 27. ianuaru s'a votisatu pentru o comisiune de 30 membri care se compuna adresa, ca respunsu la cuventulu de tronu, si pentru o alta comisiune care se intimpine pre Maiest. Loru, cari se asteptau la Buda-Pesta. Resultatulu votisarei s'a cititu in siedinti'a d'in 29. ianuaru. In comisiunea pentru compunerea proiectului de adresa s'au alesu d'intre dep. romani G. Ioanovicu, er' in cealta comisiune P. Mihali. Totu in acesta siedintia dep. P. Rajner a cetitu raportulu comisiunei pentru spesele dietali, d'in care se vede, ca spesele casei reprezentantiloru pan' acuma s'au suitu la 167,569 fl. 65 1/4 cri.

Siedinti'a d'in 30. ianuaru s'a petrecutu cu vorificatiuni. D'in acesta diu nu s'a tenuity alta siedintia pana la 8. faurariu, candu c. I. Andrássy presiedintele comisiunii de 30 pentru compunerea proiectului de adresa, depune pe mes'a casei proiectulu de adresa, a carui desbateru se pune la ordinea dilei pre 15. faurariu.

Apoi se verificà cu unanimitate M. Gozsdu, deput. cercului de alégero Tine'a (cottulu Bihariei).

In fine presiedintele face casei cunoscutu, ca And. Mocioni a cerutu concediu pana in 20. mart. ce i-se si dede.

In siedinti'a d'in 15. faurariu s'a inceputu desbateru asupra proiectului de adresa, ce s'a continuatu apoi si in dilele urmatorie, mai antèiu desbateru generale, éra cea speciale in 20—24. faurariu.

Desbaterile au fostu lungu si infocate, d'intre vorbitoru vomu amenti numai pe cei, cari au atinsu caus'a nationalitatiloru.

Deputatulu romanu A. Vladu in siedinti'a d'in 19. faur. si-radica cuventulu in contr'a centralismulu si dualismulu. Nu sum centralistu, dice oratorele, ca-ci nu sum nemtiu; nu sum dualistu, ca-ci nu sum magiaru, ci sum federalistu, pentru ca credu, cumca numai federatiunea pote castiga pace intre poporele cu trecutu istoricu.

D. Ad. Dobranschi (rutenu) dice, ca nu e amicu ministeriului respundietoriu, combatu espresionile d'in adresa „magyar nemzet“, „magyar nép“ (natiune magiara, poporu magiaru) si poftesce ca se schimbe, punendu-se in loculu loru cuvintele: „ország“ (tiera) „az ország népe“ (poporele tierci).

In 20. faurariu dep. serbu Milutinovicu desfasura cestiunea nationalitatiloru aserandu, ca aliatii cei mai credintiosi ai Ungariei potu fi nationalitatile, deca li se voru impleni dreptele loru pretensiuni.

Siedinti'a d'in 21. faurariu. La aline'a 16 a proiectului de adresa, unde se dice „una natiune autonoma libera cu alta natiune autonoma libera“ — se incinse o desbateru pentru nationalitate. — Deputatulu serbu Stratimirovicu propune ca in loculu cuvintelor amintite se se puna: „natiuni libere cu alte natiuni autonome libere.“ Acesta modificatiune si-o motiveza cu o cuventare mai lunga, in care intre altele dice: ca nu pote suferi predominarea unei limbe si de-si vorbesce in limba magiara, acést'a nu o face pentru ca se se pota deduce in viitoriu, ca in alta limba nu s'ar potè vorbi in dieta. Dupa ce in Ungari'a suntu mai multe nationalitati, poftesce se se vorbesca in numele acelor'a. Poterea Ungariei in viitoriu o conditiunea de la indestulirea pretensiuniloru nationalitatiloru. — Dep. Gozsdu observa, ca in Ungari'a numai o natiune politica existe: complexulu locuitoriloru Ungariei (aplause.) A. Vladu vorbesce pre langa modificatiunea propusa de Stratimirovicu.

Sig. Popu combatu d'in „Corpus juris“ pe acei-a, cari vorbescu ca ar fi esistatu inainte de 1848 vr'o natiune politica in Ungari'a.

Taber'a contraria cu Deák in frunte ataca cu multu focu, dar pucine argumente, pe deputatii nationalitatiloru. Propunerea lui Stratimirovicu cade.

(Va urmà.)

Dela diet'a Croatiei.

Zagrabia 16. ian. Siedinti'a a 3-a se incepu la 10. ore 15 min. Autenticandu-se protocolulu siedintiei a dou'a fira de neci o observare, presiedintele observa ca cu agendele siedintiei acestei-a suntu incredintiatu notarii Hrovic si Rainer. De ora ce in siedinti'a de eri se decise ca ambele rescripte imperatesci, anume atatu acelu de deschiderea dietei, câtu si acelu prin care regele sanctioneaza proiectele de lege privitorie la coordinarea dietei si la regulamentulu de alégeru, se se dee unu comitetu ad hoc constatatoriu d'in 9 persone pentru opinare motivata, presied. e de parere ca inainte de tote se se pasiesca la alégeru acestui comitetu.

P. Horvat: Dupa parerea mea mai antèiu ar' fi de lipsa a se ceti raportulu de verificare cu privire la deputatii cari s'au iufatosiatu mai tardiu la dieta, ca si acesti-a se fie in stare a lua parte la votare.

Fodrocy cetesce raportulu respetivu, apoi se procece la alégeru comitetului memoratu de presiedinte. Se alesera Vacanovic, Zivkovic, conte Pejacevic, c. Tancovic, Dr. Suhaj, Bedekovic, Bogovic, Zlatarovic, Dr. Stojanovic.

Dup' acé'a se ceti o plansore, subserisa de 54 de alegatori, contra alégeru deputatului Safaric. Alegatorii, cari se vedu vetemati in drepturile lor, se roga pentru tramiterea unei comisiuni investigatorie si ceru alégeru noua.

Dr. Bertic este pentru tramiterea unei comisiuni in personele dloru Hrovic si Kraljevic.

A. Fodrocy: Agitatiunile in viet'a constitutiunale suntu la ordenea dilei. O parte mare a poporatiunei nu scie ca are drepturi constitutiunali, alta parte agiteza parte d'in amicetia, parte d'in egoismu séu d'in caus'a ore carei convingeri politice. Agitatiunile inse inca si-au marginile lor. Procederea la alégeru de sub intrebare areta, ca acesta alégeru nu este efuinti'a liberei vointie a natiunii, d'in care ocazu si eu votezu pentru tramiterea unei comisiuni.

Vucatinovic: Esporiint'a a doveditu ca in asemeni casuri cari se potu frumosu descrie, adese ori stâ lucrulu cu totulu altmintrea, de cum crede omulu mai antèiu. Eu credu ca si casulu de fatia nu este asiè, cum se descrie, s'ar' potè dice „peccatum est extra et intra muros.“ D'in ambe partile s'au agitat, de acé'a nu sum pentru tramiterea de comisiune. Iosu de parere ca se se puna deputatului Safaric, care nu s'a infatosiatu pan' acum d'in cauza ca este morbosu, unu terminu peremtoricu, si daca nu s'ar' presentà pan' atuncia, apoi s'ar' potè face alégeru noua.

Kusevic e pentru tramiterea unei comisiuni.

Zlatarovic: Interesulu alesului poftesce ca se se faca investigatiune, ca diet'a se afe adeverat'a stare a lucrului. Atatu pentru principiu câtu si pentru legalitatea alégeru vreu se se faca investigatiune.

Filtovic: La fie care alégeru a unu representante natiunale trebe se domnesca libertate. Cele mai multe punte insirate in plansorea cetita se referescu la meduloce iertate, la cortiesire. De acé'a sum de parere, ca alégeru lui Safaric se fie recunoscuta de valida. Daca asemeni plansori se ièu la pertractare dietale, prea usioru se pote intempla, ca se ajunga pre tapetu lucruri, a caroru desbateru n'ar' fi aici la loculu séu.

Dr. J. Bertic recapituleza punctele acusatioru d'in plansorea suscernuta si recumenda parerea comitetului, care propune a se tramite investigatiune.

Cu majoritate de voturi se concludu a se esmite deputatii Hrovic si Kraljevic pentru investigarea storo lucrulu.

Dr. J. Bertic cetesce mai departe protocolulu comitetului centrale: dupa ce d'in escusarea deputatului Jesenkovic se vede, ca elu d'in caus'a morbului si a altoru relatiuni familiari nu pote veni la dieta, Bertic cugeta ca atare dechiaratiune involve depunerea mandatului, d'in care cauza este de parere ca se se faca alégeru noua.

Zlatarovic dice ca reprezentanti'a natiunale este unu dreptu eminente si nu este de pareroa antevorbitorului, ca adeca dechiaratiunea data de Jesenkovic ar' involve depunerea mandatului. Parerea vorbitorului este: a provocà pre Jesenkovic se-si implinesca detorintiele de representante.

Dr. Suhaj observa ca suplentulu lui Jesenkovic este in dieta.

Dr. Bertic. Ce s'atinge de suplentu acelu, in intiesulu concludulu adusu in diet'a de mai innainte, in calitate de suplentu, n'are nici locu nici votu pana candu nu se va face alégeru noua.

Dr. Suhaj afirma din contra, ca de orace Knezovic s'a alesu cu unanimitate de suplentu, nu este neci o indoiela ca la nou'a alégeru elu va fi alesu. Nu vede pentru ce se se fac-

spese cu caletoria, in colo si in coce, si e de parere, ca Knezevic si pana la noua alegere se remana in dieta avendu locu si votu.

Zlatarovic dice ca consecinta concluseru aduse mai inainte potfesse, ca se se decida, ca suplintii n'au dreptu de locu si votu in dieta.

Kusevic partinesce parerea lui Dr. Suhaj, era Filipovic pre a lui Zlatarovic.

Supunendu-se afacerea la votu, propunerea lui Dr. Suhaj devine conclusu.

Fiindca mai multi magnati si demnitari besericesci inca nu s'au infatiosati la dieta, cu privire la cei d'in urma se decide, ca presidiulu dietei se-i invite, era in catu pentru magnati, se increde patriotismului lor, a lua parte la siedintiele dietali.

Consiliariulu Zlatarovic areta, ca oppulu gr. orient. d'in Karlstadt, fiindu tare morbosu, nu se pote presentu la dieta.

In urm'a propunerei comitetului centrale: ca fruntariulu militare ca parte intragitoria a regatului treiunitu si tier'a sora Dalmati'a inca se iee parte la consultările dietei croateslavone, si ca in privinta acest'a se se asterna o reprezentatiune la Maiest. Sa, Zivkovic observa, ca cu privire la Dalmatia lucrulu cade in resortulu cestiunilor de dreptu publicu si ca acest'a cestiune, atatu pentru fruntariulu militare, catu si pentru Dalmati'a, ar' fi bine a se indruma la comitetulu de 9, ce se si primesce.

La siedinta acest'a au fostu de fatia si cardinalulu Haulik, care la intrare fu salutatu cu „giovio“!

D'intre magnati au fostu de fati'a gener. etc Georgiu Draskovic. Siedinta se inchise la 1 ora, cea mai de aproape se va tienē indata ce comitetulu de 9 va fi gat'a cu operatulu seu.

Inca si famili'a nobila de RÁKÓTZI (Racolti'a) e de sange romanu.

(Docum.) (Urmare.)

3. Parte vero ab altera modo expositarum testimonialium, d. 7. dec. an. 1746, aliae pariter testimonia les medio nobilis Francisci Böltse J. cottus Szolnok inter. juratore, sub chyrografo ac sigillo suo, fide christiana mediante expedite, inauunt modo fatos Gabrielem et Jacobum Rákotzy, actores videlicet modernos et existentes, signanter dictus Gabriel in eodem comitatu, pago Oláh-Bogat vocato, omni nobilitatis praerogativa utitur, a contributionis etiam onere immunis in simul recognoscit hic, testificos dictos Gabrielem et Jacobum esse germanos fratres. — Paulo vero inferius, eademque pagina existentibus suis testimonialibus, fide mediante subscriptione ac sigillo, munitis, dd. 7. dec. 1746. emanatis, Adamus Szatzvay cottus Szolnok inter. pro tunc vicejudium recognoscit toties fatum Jacobum Rákotzy in possessione Kozma Telke degentem, cum Gabriele pariter Rákotzy in possessione Oláh-Bogat degente, esse fratres carnos et uterinos, et quod hic Gabriel nobilitari praerogativa gaudeat, ab onere contributionis immunis sit, ex eo quod secundum cottus Szolnok inter. protocolium in dicta possessione Oláh-Bogat in tribus distinctis sessionibus inhabitantes inquilinos habeant, qui capaces sunt bajulare servitii comitatus; — porro constat:

4. Pariter ex Testimonialibus Ladislai Palatkai toties fati cottus Szolnok inter. supremi Judicis nobilium, sub titulo tertiarum litterarum D., notatis, fide mediante d. 9. dec. 1746. subscriptione et sigillo, toties fatum Gabrielem Rákotzy unum actorum, nobilitari praerogativa ab eo quod in modo fato cottu Szolnok inter. degisset et si inde inquilinis sufficientibus providisset, juxta constitutionem ejusd. cottus, exemptus, ac inter nobiles a publico onere immunes annumeratus existit, quodque in possessione Kozma-Telke, cottu Kolsiensis adiacente, degens Jacobus Rákotzy ex certissimis relationibus idem attestans recognoscit. Tandem

5-o. Modo fator. testimonialium ab altera parte e sedria filiali I. cottus Szolnok inter. pro die 17. jan. an. 1747. in possessione Szombat-Telke indicta et celebrata, per Stephanum Janosi juratum attunc ordinarium dicti cottus notarium, extradata resolutione constat: modo fatum etiam Jacobum Rákotzy, ob fide digna sua producta, nobilom, ab eadem filiali sedria recognitum, in super resolutum est. deincept . . . contra nobilitarem praerogativam, ad contributionem solvendam, idem Jacobus ne adigatur.

6-o. E tertiis vero testimonialibus, sub titulo quartarum liter. E) notatis, suprafati Adami Szatzvai, crebro mentionati cottus Szolnok inter. pro tunc vice-judicis nobilium, d. 1. maii, an. 1751. fide mediante sub chirographo ac sigillo ejusdem expedito indigitatur, toties fatum Gabrielem Rákotzy in Oláh-Bogat acquisivisse jure hypothecario, quatuor populosas et unam desertam sessiones, e quatuor autem illis populosis unam ipse incoleret, caeteras vero populosas, tres inquilinorum ejusdem inhabitarent et secundum constitutionem dieti cottus Szolnok inter. ab omni contributionis onere immunis declaratus esset.

Ex praemissis actorum productio constat Franciscum Rákotzy de Rákotzfalva, ob singularia merita a divo imperatore et rege Maximiliano II. antea etiam, prout ipse asseruit, nobilitari praerogativa gavissimum, ad utrumque sexum armales et nobilitares litteras obtinuisse, productione adeoque ad mentem legum patriarum Artic. I, Approb. P. III. J. virilus destitutos nisi primaera nobilitate in iisdem armalibus allegata sublevaretur: — quamvis autem moderni actores suam genealogiam ad hunc armalium Imperatorem deducere non voluerant eo minus comprobare, verum ad Johannem quondam Rákotzy in possessione Szükerek commorantem qui anno 1694 in sacristiam Conventus B. Mariae virginis de Kolos-Monostri, easdem litteras armales seu nobilitares imposuit, et inscribi curavit, Inquisitoriis in legitimo Transsumto tabulari litera B. signatis, deducunt actores suam genealogiam, comprobantque eundem suum fuisse avum. Qui memoratus Johannes Rákotzy vel ex eo jure praesumitur haeres et legitimus successor fuisse armalium Imperatoris Francisci,

quod easdem litteras armales, ita et cognomen Rákotzy retinuerit, as etiam in continua, in successoribus quoque nobilitari praerogativa persistit, memoratis Inquisitoriis legitime emanatis juxta plurimum graduum testimonialium fassiones, nec non testimonialibus diversorum officialium comitatensium, et nobilium literis C. D. E. sufficienter comprobatur.

Docetur etiam ex iisdem Testimonialibus modernos actores Gabrielem et Jacobum, praeter fundos suorum habitationum, alios etiam, Gabrielem tres, Jacobum autem duos de praesenti habere fundos jure hypothecaria acquisitos, cum superhabitantibus totidem inquilinis contributionis immunes declaratos et observatos esse. Confirmat id ipsum, Resolutio et sedria filiali ejusd. cottus Szolnok inter. die 13. jan. 1747, in possessione Szombat-Telke indicta et celebrata, per Stephanum Janosi Juratum pro tunc ejusdemque cottus notarium extradata, litera D. signata.

Quae quidem testimoniales, tam quam simplices, licet in judicio pondus non habeant, neque per se de stricto jure quidnam probare admittantur, iterum combinatae cum memoratis Inquisitoriis, et sedriae filialis Resolutione, probant actores continuam a memoria hominum nobilitatem, ac etiam intuitu suorum inquilinorum, iisdem attributam exemptionem, ideo actores, a nobilibus parentibus descendentes, nobiles ratione praevia judicantur.

Unde nos, praescriptum processum productionalem, inter acta et protocolia cons. Archivii Tabulae nostrae Regiae reperitum, non abrosum, non cancellatum, sed omni prorsus vitio et suspitione carentem, de verbo ad verbum, sine diminutione et augmento, variationeque prorsus aequali, descriptum, praesentibusque literis nostris insertum, annotatis exponentibus jurum suorum uberiorum futuram ob cautellam necessariam extradedimus. Harum nostrarum Judicialium et authenticorum sigilli munimine roboratarum literarum vigore et testimonio mediante. Datum, in lib. reg. que civitate nostra Maros-Vásárhely die 4. mensis dec. anno D. 1781.

(L. S.) Collatum per Archivarium.

Praesentem copiam ex viso suo originali Transsumto absque omni augmento, diminutione, vel variatione prorsus aequali, per nos descriptam, cum eodem collatam et comparatam atque in omnibus conformem esse fide nostra modato testamur. Uj Némethini die 13. julii, 1825. Inelyti Cottus Szolnok. med.

Iurati Assessores (L. S.) Georgius Barabás, m. p.
Correct. per nos (L. S.) Nic. Ajtai de Vajasad, m. p.

Lecta, collata, in paginis, literis et vocibus marginaliter notatis correct. Extrad. per Magistrum Danielem Zejck de Zejckfalva, Protonotar.

2-a Copia ad Nr. 690. 795.

Nos staturile si ordinile nobilei comitatu alu Solnocului de mediulocu d'amu de scire prin aceste litere totororu celoru de fatia si celoru venitori: ca fiindu noi adunati in numeru mare la anulu eurgatoriu 1791 novembre 5 in orasiulu Tasnadu, pentru promovarea celoru mai de capetenia servitii regesi si pentru deliberarea afacerilor privitorie la leniscea si bunastarea publica a nobilei nostru comitatu: nobili Gavriila si Ioanu Rákotzi, Moca Pascu si Marcu Rákotzi, asemene Onisiu si Georgiu Rákotzi locuitori in Unimatu (Uj-Német), nobilulu nostru comitatu printr'o instantia s'au rogatu de noi cu umilitia: ca, dejudecandu d'in literele alaturate adeverat'a lor nobilitate si a antecesoriloru lor, se binevoim a le da despre acest'a litere testimoniali (certificatorie), sub sigilulu autenticu alu nobilei nostru comitatu.

Spre acestu scopu ni-au suscernutu I. Sentint'a absolutoria adusa de inclit'a tabla reg. transilvana la anulu 1654 octobre 31 in procesulu productionale alu consangeniloru Iacobu, Ioanu si Gavriila Rákotzi.

2. Cinci juraminte autenticate; celu d'antaiu datatu d'in Capal'n'a nob. cottu alu Solnocului interiore 7 septembrie 1724; alu doilea d'in Unimatu (Uj-Német) in nob. nostru comitatu 11. decembre 1781; alu trei-lea d'in Capal'n'a nob. cottu alu Solnocului inter 12. septembrie 1782; alu patru-lea d'in Unimatu 16. novembre 1790, si celu d'in urma dela 15 novembre 1791.

3. Doue resolutiuni ale escelsului consiliu guverniale, un'a cu datulu septembrie 1780 nru. 4165 si cea alta cu datulu 6 mai 1791. nr. 3857.

4. Si in urma ni-au susternutu patru resolutiuni dela tabl'a continua a acestui nobilu comitatu si mai multe ordenatiuni dela oficiali comitatensi.

Examinandu cu diligitia aceste litere suscernute, so vede,

1) din sentint'a absolutoria, ca: fericitulu Franciscu Rákotzi de Racolti'a (Rákotzfalva) pentru intarirea de nou a nobilitatii de mai inainte a capetatu in Posionu la 27 octobre 1572 dela fericitulu imperatu Massimilianu litere armali, cari, la 8 decembre 1691, nobilulu Vasiliu Rákotzi si Ioanu Rákotzi d'in Sucherecu (Szükerek) de o parte si nobiliu Giurca (Dsurka) Rákotzi, Cosm'a si consangeniulu lui, Pascu dela Capal'n'a, de alta parte — le-au asiediatu in conventulu de Colosin Monosturu si asiē successorii lui Ioanu Rákotzi d'in Sucherecu, cari locuiescu acum in Canu? (Kánon) in anulu 1754 octobre 31 s'au absolvatu la inclit'a tabla reg. a Transilvaniei si s'au lasatu in nobilitatea lor;

2) ca d'intre colocatoriil litereloru armali numitulu Giurca (Dsurka) Rákotzi dela Capal'n'a, mosiulu lui Cosma, cu Georgiu (György) Rákotzi, — mosiulu lui Giurca Rákotzi care dupa oficiulu lui se numia Pop'a Ilie si care este mosiulu suplicantiloru Ioanu si Georgiu Rákotzi — au fostu frati. — Marturii d'in juramentulu primu adevarescu 1) ca toti suplicantii sunt successorii lui Ilie Giurca Rákotzi. Cele lalte juraminte dovedescu 2) ca Ilie Giurca Rákotzi intre alii au avutu trei fii Vasilie, Onuti si Petru. Fifi lui Vasilie sunt suplicantii Gavriila si Ioanu; ai lui Onuti sunt suplicantele Onisiu, Toderu care este ostesiu si Lic'a care morindu au lasatu doi fii: pre instante Toderu si pre ostesiu Fluca; era fifi lui Petru Rákotzi sunt suplicantii Moca, Pascu si Toderu care morindu au remasu fu-so, suplicantele Marcu. 3. Marturi si anumitu alu 5, 6, si alu 10 adevarescu in juraminte si ace'a, cumca lui Mateiu Rákotzi, tatalu mosiulu suplicantiloru Ilie Popa Rákotzi, principele de fericita memoria Apaffi i-a donatu in Capal'n'a, nobilulu comitatu alu Solnocului interiore, locu de siete case, care donatiune au posediu't'o elu si prunciu lui, de unde se tragu si suplicantii.

4. Se dovedescu prin marturi nobilitatea antecesoriloru suplicantiloru, si ca pana au duratu manipulatiunea sasiloru s'au tienutu in immunitate, dup'ace'a inse s'au supusu la dare ca si alti nobli armalisti si predialisti; de atunci inse s'au rogatu atatu de escelsulu guvernulu reg. catu si de tablele continue ale nobilei comitatu, ca se se scutesca, unde s'a recunoscutu ca nobilitatea personale le este supusa contributiunei, era de tote celelalte servitii comuni iobagionali s'au absolvatu si manutienutu. Dreptu ce dovedindu-se d'in desu scriesele litere suscornute adeverat'a nobilitate a suplicantiloru, spre adevierirea acelei-a in venitoriu, am datu si noi aceste litere recognitiunali intarite cu sigilulu autenticu alu nobilei nostru comitatu. Datu d'in siedintia nostra generale tienuta in Tasnadu la 5 noiembrie 1791. (L. S.) S'au cotitu si estradatu prin Alesandru Boiasi notariulu suslaudatulu comitatu. Cumca acesta copia s'a scrisu prin noi d'in adeveratulu originalu fara nice o adaugere, omisiune seu stramutare, adevierimu cu drept'a nostra consciinta. Unimatu (Uj-Német) 13. juliu 1825. Nicolau Ajtai de Vajasad m. p. (L. S.) Georgiu Barabás m. p. (L. S.) asesori ai spect. comitatu alu Solnocului de mediulocu.

D'in partile Beiusiului.

Domnule Redactoru!

Credu ca te vei fi mirandu cumu de eu ca israelitu emancipatu d'in generositatea magiariloru vinu a-mi depune ideile in diariulu Dtale romanu, si nu alergu la cele magiare, candu tota lumea crede, cumca celu mai de frunte motivu alu emanciparii nostre au fostu, ca noi nu dorimu se formamu o natiunalitate separata in Ungaria, ci bucurosi ne contopimu in elementulu domnitoriu, carele actu e celu magiaru, si cumca prin urmare magiarii atunci, candu ne mai resistandu spiritulu tempului ne au indreptatitu si pre noi a ne impartasi d'in drepturile politice nu intr'atata noia ni-au facutu vr'unu servituu de care prea mare lipsa neei n'amu avutu, ci mai multu s'au intaritu pe sine cu aprupe la unu milionu de suflete de omeni in cea mai mare parte cu putere, carii cu banii si pana acum'a amu dominatu peste multe milione de slavii emancipati. Inse decum-va vei consideru lucrulu precumu se cuvine mi-vei da dreptu candu dieu cumca ca israelitu si ca omu de omenia nu potu se me tienu de alta natiune de-catu de cea romana, pentrucu locuiescu intre romani, de pre densii n'amu inavutitu, cunoscentiei limbei lor amu de a multiumi totu ce amu, noi nicairi nu potemu forma o natiunalitate separata, asiē dara trebue se ne aclimatisamu colocuitoriloru nostri si se tienemu, cumu se dice, cu satulu. Ast'a e caus'a deci, d'in care eu consi lerandu-me de romanu, me rogu se-mi dai locu in diariulu dtale.

Amu se-ti facu o intrebare, domnulu meu, ca unui-a ce esti membrulu corpulu legelativu, acelu corp, care ne-au emancipatu pre noi, si prin diariulu dtale tuturoru acelor'a carii se considereza de juristi, si de omeni constitutionali.

Casa de josu a dietei Ungariei e compusa d'in reprezentantii poporului, prin urmare ei veri-ce legi facu in dieta, acelea le facu in numele poporului ce se bucura de drepturi politice in Ungaria.

Pana in momentulu publicarei legii sanctiunate, prin care emancipandu-se Israeliti d'in Ungaria li s'au datu si lor drepturi politice, casa de josu de jure s'a consideratu de reprezentantia poporului si au potutu a lucc legi in numele aceluia, inse de atunci in coce mai exist: o parte a poporului si inca numerosa, dar mai alesu ponderosa, care fin lu-ca au fostu in treptatita a lua parte la alegerele ablegatiloru, de si acum'a are drepturi politice, nu e reprezentata in dieta, er' diet'a lucrandu in numele intregulu poporu — lucra si in numele poporului israeliteanu, care nu au impoternicitu-o la acest'a.

Dupa a mea parere dara tote dispuetuniile si legile care le-au facutu diet'a de la emanciparea nostra in coce, nu suntu ofusulu adeveratei reprezentatie a poporului, diet'a de acum'a n'are dreptu se mai aduca alte legi pana ce se voru face alte alegere, la cari se participe toti cetatiani indreptatiti.

La acest'a asiu dori se capetu respunsu*), dar' respunsu basatu pe logic'a sanctosa si dreptulu constitutionalu, care se me convinga despre contrariu, decum-va n'amu dreptu.

Unu Israelitu.

Vien'a, 19. ian. (Delegatiunea dietei ung.) Membrii deleg. ung. se a lunara domineca la 4 ore, d. a. in ospetaria la „Cetatea Francofurtu“ in sala de cetire intocmita pentru d'insii. Conte Andrássy li impartesi, ca M. S. imperatulu i va primi in audintia luna I ora d. a., i provocu totodata a se aduna catu de curendu pentru alegerea presiedintelui, carele se salute pre M. S. imp. — Adunarea poffi cu unanimitate pre contele Antoniu Mailatu, ca pre celu mai betranu d'intre membri, si care de multu se ocupa de cestiunile comuni, a primi se i fie presiedinte, si se-i impartesiesca si cuventarea ce vre se adreseze

*) Intrebarea e cam captiosa, fatia cu cestiunea Israelitiloru, are inse insemnate mare considerandu-se lucrulu in genere si fatia cu unu poporu ce in puterea numerulu seu e unu factoru cu multu mai ponderosu. Vomu starui a-ti da respunsulu doritu, asiē precum credemu noi ca se pote dupa adeverat'a stare a lucrulu. De altmirea ni pare bine, ca ati sulevatu asta cestiune, si vi multiamimu pentru incredere.

Red.

imperatului. Spre acestu scopu, delegatiunea decise a se reuni luni la 11¹/₂ ore a. m. in edificiulu cancelariei ung. Se decise mai de parte a se tiene adunare indata dupa audintia, si a nume pentru constitui-re, adeca a se face verificatiunea, apoi dupa alegerea presiedintelui si a duoru notari (secretari), regula-mentulu. Asta procedura se prim, si a face intru acestu intielesu propunerea, se insarcina d. Paulu Somsiciu. Dupa adunare tienura membrii stangei precum si ai centrului, fie-sce care parte pentru sine o consuatiure separata impartesindu-si ideile. — Unu corespundinte vre sescie ca Somsiciu ar' ave majoritatea voturilor pentru presiedintia, de vicepresiedinti numesce pre Ant. Mailatu si bar. Sennyey, adauge inse a se lua notitia numai cu reserva.

Romani'a.

Jurisdictionea consulara in Romani'a.

Il faut éclairer l'histoire par les lois, et les lois par l'histoire.
MONTESQUEU.

Simtindu cea mai viua placere, ca partitulu dreptu, vedindu ca natiunea s'a pronuntiatu deja intr'unu modu atatu de decisivu in favorea democratiei, a inceputu acumu a admite, unulu cate unulu, nescie principie, cari nu ni se paru nici decum a fi fostu totu-le-un'a ale sale.

Nu e departatu timpulu, candu consuli straini jocau in Romani'a rolulu, asiè dicandu legitimu si naturalu, de protectori si de mangaitori ai omeniloru privilegiulu, incatu prin consuli mergeau plansori la regi si imperati, totu prin consuli veniau totu felulu de respunsuri verbali si scrise, si era prin consuli principii cei prea democrati primiau amenintari si dojene.

Asta-si, d'in contra, diariulu „Tier'a“ se pune a reproluce in colonole sale memoriulu d-lui Vasilie Boerescu despre jurisdicteia consularia in Romani'a, scrise negresitu intr'o alta epoca, ceea ce nu este fara importantia pentru biografi'a politica a autorulu seu.

A ve le pre drept'a combatendu acumu d'o data jurisdicteia consularia, este unu fenomenu de totu nou si forte placutu, ca-ci suntemu gat'a a admite sinceritatea adversariloru nostri, de-si totu aceea-si foia si totu inacel'a-si numeru ne declara cu o franchetia admirabile, ca boerismulu „are religiunea nefericirii, precum are si cultulu suvenirii,“ adeca, mai pe scurtu, nu uita trecutul nici chiaru in midilocolu catastrofei!*

D'in nenorocire inse, d. Vasilie Boerescu e numai legistu, pe candu jurisdicteia consularia in Romani'a este o cestiune mai multu istorica, incatu nu e de mirare, ca autoriulu a intielesu-o dintr'unu punctu de totu unilateralu si vitiosu, basandu-se pe vr'o doue colectiuni diplomatice generalminte cunoscutu, ce i-aru fi cadutu in mana d'in intemplantu, si pe cari domniului le useza si le abuseza apoi in tote sensurile, estragendu d'in ele totu ce se potea estrage, adeca forte pucinu.

Jurisdicteia consularia este pretentiunea poteriloru straine de a usurpa, in totulu seu in parte, atributiunile tribunaleloru locali in privintia supusiloru straini.

Acesta pretentiune o poteau seu o potu ave, naturalminte, numai staturile, cu cari Romani'a se afla intr'o legatura ore-si care.

Pana la seculu trecutu, strabunii nostri nu erau in relatiiu seriose decatu cu tierel mai multu seu mai pucinu invecinate, ca-ci conventiunea lui Petru celu schiopu cu Anglia, tractatulu lui Petru Raresiu cu Prusia, amesteculu Franciei in afacerile lui Petru Cercelu, si inca vr'o cate-va fapte isolate de acesta natura, suntu nescie exceptiuni de o durata momentana si fara nici o consecintia.

Staturile, cu cari se afla Romani'a intr'unu contactu mai simtitu, erau Poloni'a, Ungari'a, Austri'a, Rusi'a, Turci'a.

Asiè dara, pentru a resolve cestiunea jurisdicteii consularie in tier'a nostra, logic'a lucruriloru ne presinta trei cai:

1. De a demustrà imposibilitatea in genere a unei asemeni institutiuni la strabunii nostri, aretandu ca era cu totulu contraria, intr'unu modu necompatibile cu vechi'a legislatiune romana.

2. De a demustrà neesistintia jurisdicteii consularie in Romani'a prin analisarea caracterului seculareloru nostre ciocniri vicinali cu Poloni'a, Ungari'a, Austri'a, Rusi'a, Turci'a.

3. De a demustrà ilegalitatea acestei institutiuni, precisandu epoc'a si modulu introducerii sale in tier'a nostra.

Ei bine, memoriulu d-lui Vasilie Boerescu de-si forte lungu, totu-si se marginesce a atrage in fondu d'abià o particica microscopica din tote aceste consideratiuni, si anume areta, cumca Turci'a n'a avutu nici odata o jurisdicteie consularia in Romani'a precum n'o are nici asta-di.

Restulu opere d-lui Vasilie Boerescu este o istoria difusa si inoportuna a diplomatiei franceze in imperiulu otomanu.

Eca de ce noi nu potemu a nu ne mira de staurintia, cu care diariulu „Tier'a“ recomanda acestu memoriu anume d-lui Dimitru Bratianu, tramisu acumu in strainetate pentru a netedi, in fine, intr'unu sensu natiunale, spinulu jurisdicteii consularie in Romani'a.

D'in parte-ne, noi nu avemu de o cam-data nici o intentiune de a face si noi aci vre-unu memoriu complectu si sistematicu.

Ar fi imposibilu de a cere un'a ca acest'a de a unu articolu de diariu, scrise in rapeditiunea a doue ore.

Ceea'ce amu vrutu in ocaziunea de facia, este de la areta defectuositatea lucrării d-lui Vasilie Boerescu, pe care s'a prea grabitu a o celebra cu atata emfase diariulu „Tier'a,“ si de a indica apoi forte pre scurtu a leverat'a metoda de a studia jurisdicteia consularia in Romani'a.

Dupa ce amu indeplintu mai susu prim'a parte a dorintei nostre, se trecemu acumula cea de a dou'a.

I.

Probe generali.

In Romani'a au existatu pâna la finitulu seculu XVI doue institutiuni camu barbare din evulu mediu, pre cari strabunii nostri le-au conservatu mai multu tempu decatu tote poporele latine si germane din Occidinte.

In legislatiunea franceze antica aceste doue institutiuni se numiau droit de représailles si droit d'aubaine.

Droit de représailles consista in dreptulu statulu de a confiscà averea unui strainu, fara nici o altu ratiune, de catu numai ca vre-unu altu compatriotu alu seu a contractatu in tierra nescie detorie, plecandu apoi, fara se le fi licidatu.

Astu-felu, de esemplu, suptu Bogdanu fiulu lui Stefanu celu Mare, unu omu de la Lemberg din Galiti'a esi d'in tierra, remanendu detoriu o suma de bani unui boeru din Moldova. Principele poruncè indata ca se se gasesca unu altu Lembergianu instaritu, confiscà o parte din averea lui, satisfacè pre boerulu pagubasiu, si scrise apoi la municipalitatea de la Lemberg, ca celu confiscatu pe nedreptu, se-si implinesca perderea de la detorniculu celu adevratu. Actulu se pastreza pâna asta-di in archiva magistratulu de la Lemberg.

Droit d'aubaine, pe de alta parte, consista in dreptulu statulu de a mosteni averea strainiloru, morti fara mostenitori directi.

Astu-felu, Sommer ne povestese in istoria lui Iacobu Despota, cumca acestu principe, camu pe la anulu 1562, otravi pe unu Greco forte bogatu, pentru a apuca avutululu seu, conformu cu legile Moldovei.

In faci'a acestoru doue institutiuni generali, in poterea caror'a ore-si-care strainu era nu numai supusu legalminte legislatiunii locale romanesci, ci inca potea deveni la totu momentulu victim'a nedreptatii celei mai strigatore, este ore posibilu de a-si imagina cine-va o jurisdicteie consularia in vechi'a Romania?

Se nu ni se raspunda inse, cumca acest'a se va fi potutu introduce la noi ce-va mai tardiu, adeca in seculu XVII.

Nu! ca-ci capulu 32, articolulu 26, pagin'a 100 d'in Pravila lui Vasilie Lupulu din 1646 suna curatu in urmatoriulu modu in privintia unui criminale internatiunale: „Nici Domnulu din Moldova nu este detoru se-lu tramita acolo, de va fi Lèhu rapitoriulu, la Domnulu de tier'a lesiesca, nice biruitoriulu (suveranulu) acelu locu spre Domnulu de Moldova, daca va fi Moldovènu; numai ce se cade se adevereze judetiulu cu marturii omeni de credintia cumu este rapitoru, si atunci se va certà si nu-lu va mai tramite aiuri.“

Singur'a exceptiune din acesta regula generale, era la casu de o rogamine din partea vre-uniua d'intre principi: „Era de voru scrie carti Domniulu unulu la alaltu si se-i cerea ca pe nescie omeni de locu, atunce etc.“

Inse nici acesta exceptiune nu se potea realiza mai nici odata, de vreme ce aproape totu-de-una vinovatulu trebuia se se fi pedepsitu cu multe dile mai nainte de a se fi potutu primi epistol'a de sollicitatiune d'in partea suveranulu respectivu.

Se abordamu acumu vr'o cate-va probe speciali. „Rom.“

B. P. Hajdeu.

Noutati Straine.

FRANCIA. Parisu 15 ian. Deslucirile imprumutate intre cabinetulu de Parisu si celu de Berlinu, cari au contribuitu multu la luminarea orisonulu politicu, n'au atinsu numai afacerile orientali si nemtiesci, ci si cele italiene, despre cari lumea se temeà ca voru deveni mârnu de certa intre aceste

doue tiere. Cabinetulu prussescu i s'a insemnatu, ca opiniunea publica in Itali'a tiene tare de acea presupunere, ca indata ce Itali'a ar' lua o pusetiune inimica resoluta contra Franciei, in acel'a-si momentu ar' potè conta la aliantia Prussiei, si ca prin urmare catu de doritu ar' fi a veni la ore-si care lumina asupra acestui punctu. D'in partea Prussiei se observà, ca presupunerea de susu este lipsita de ori ce temèiu, si asiè veni lucrulu la o convorbire asupra scopuriloru politiceii ambelor tiere in privintia cestiunei italiene-romane. Se dice ca acele s'ar' fi aretatu cu totulu identice. Ambe cabinetele se se fie esprimitu pentru unitatea italiana, dara si pentru sustinerea poterei lumesci a papei intre marginile-i de acum, si la espres'a rogare a Franciei, cabinetulu prussescu se fie declarat ca este gat'a a da suatu in Florintia ca fruntariile presinti a le tierei se se considere ca definitive, se se lase de cugetulu Romei pentru totdeun'a si se medioccesca abrogarea conclusulu parlamentulu d'in 1861, daca se pote prin altu votu. Nu se scie daca si-a datu Prussia suaturile in acestu intielesu si asiè, firesce, nice rezultatulu acelor'a nu se pote cunosce.

ITALIA. Partid'a actiunei in Italia e preste mesura atitiata, ca vre, precum se scrie diurnalulu „Indépendance belge“, se organizeze o espeditiune noua; jurisdicteii inse totusi sunt cu padia, si mai deuna-di li succese a-si pune mau'a pre unu proprietariu avutu, cu numele Scali, care si-castigase 150 de Garibaldiani, si i-a fostu adunatu in apropierea frontarielor papali. Acesta incercare s'a suprimatu dara la ivirea ei. Inse in cetatile mai mari lucra cu tota silintia la camesie rosie, a caroru parte d'inainte va fi provehiuta cu liter'a mare V (vendetta, resbunare). Se pare, ca Garibaldi n'a renuntiatu de planurile sale, ci e resolutu a se mai face la primavera obiectulu vorbirei.

Cerculariulu franceze in afacerea scaunulu papale, mentionatu de diurnalulu „Ital. Corresp.“, precum anuncia „Koln. Ztg.“, existe cu tota positivitatea, si e vorba ca s'a emis la craciunu. Se aude, ca datulu i-ar fi din 24 seu 25 dec. De-si se vorbesce, ca in cerculariu se reimprospeta cestiunea conferintiei, totu-si se observa pintre sire o anumita resemnatiune de la acestu proiectu. Franci'a n'a renuntiatu nici incatu de ide'a conferintiei, inse tractarile cu celelalte poteri in faptu sunt suspinse si numai intre Francia, Italia si Roma decurgu inca. In presinte e vorba de unu modus vivendi, care Franci'a ar' ave intentiunea a-lu substitui conventiunei d'in septembrie.

BELGIU. Camer'a de nou conchiamata si-a inceputu era-si activitatea in 14 l. c. Dupa deschiderea siedintiei ministrulu de finantie a inceputu a vorbi, descoperindu caus'a crizei ministeriali d'in urma. Caus'a repasirei ministrulu de interne a fostu aplicarea legii de invetiamentu d'in 1842 la institutiile infintiate in 1866 pentru adulti. Dupace ministrulu de interne in sensulu legii a provocatu pre episcopi ca se participe la radicarea scoleloru acestia afara de episcopulu de Tourn, care a primitu proieptulu ministrulu pe basea legiloru d'in an. 1842, au ignoratu cu totulu acesta cauza. Urmarea fu, ca Frère s'a aretatu aplecatu a face modificatiuni in proieptulu originale, la ce inse ministrulu de interne nu s'a invoitu. Acest'a a causatu repasirea lui si a lui Rogier. Caus'a a doua a repasirei a fostu cestiunea fortareteii de Antwerpen; anume dupa decisiunea comisiunei centrale, ministrulu de finantie a datu atari concesiuni, cu cari ministrulu de resboiu nice decatu nu s'a indestulitu, si asiè si-a depusu portioiulu. — Rogier a fostu incredintiatu de regele pentru compunerea ministeriulu nou, inse nu a primitu, si asiè Frère a intregitu ministeriulu, incatu in presintenu mai existe diferentia de pareri nice in privintia cauzelor scolastice nici in a cestiunei fortareteii de Antwerpen. In privintia fortareteii de Antwerpen ministeriulu s'a convoitu a face doue fortificatiuni in partea stanga a fluviulu Schelde, si a trage linea de aperare, care se fie in legatura cu fortanetiile asiediate mai la vale, incatu arma'ta se pota lucra in ambele laturi a fluviulu. In finea vorbirei sale ministrulu presiedinte declara, ca dupace crisea ministeriale s'a intemplantu numai d'in nescie cauzespeciali, de sine se intielege ca program'a politica a ministeriulu nou este totu aceea-si.

ISPANIA. In cortesulu (diet'a) Ispaniei se desbate legea cea mai noua despre invetiamentu. Ne suprinde si ne imbucura scirea ca se va aduce lege pentru invetiamentu. Dupa impartesirea foiei franceze „Constitutionnel“ in intielesulu decisiunei legii noue ficare parinte, care n'ar' voi a-si tramite copii la scola, antaiu se va admonea, de alcade (preutu), apoi de guvernatoarele provinciei. Si de nu ar' voi nice atunci, se va denuncia oficiosu si se va declara de in-

*) „Tier'a“, No. 32.

capace a portă ori-ce oficiu de statu. De va primi cortesulu acestu proiectu de lege, — va intrece multe parlamente.

Varietăți.

(Invitare de prenumeratiune) la „Poesile“ lui Jonitia Badescu. — Progresulu, apretiuirea si iubirea ce-o dovedi Romanulu acum de câti-va ani încôce, facia cu totu ce e bunu, frumosu si nobile si mai alesu facia cu literatur'a natiunale, ce'n decursu de decenii traî numai in vegetare, si-asîé dicundu, numai pe budiele tradițiunei; dar cu deosebl-re dorulu, ce se vede a fire desceptatu in lîmele secululu frumosu — lu indemnara si pre autoriulu acestoru lucră-ri modeste, parte cunoscuta deja de prin foile publice, mai mare parte inse neaparute inca nicairi — a le coadună acele intru-o brosiura si a le aduce de-unu sacrificiu nou, provenitu din simtiuri curate natiunali — pe angustulu altariu alu literaturii romane. Cartea intrega, va constă din 8—10 côle; va avé unu formatu esterioru corespundietoru gustulu si elegantiei; va contiené totu poesii originali si in fine va avé unu pretiu moderatu numai, de 80 cr. v. a pentru unu esemplariu ér' pentru editiune de lucsu 1 fl. 20 cr. v. a calculandu-se in pretiulu acest'a totu odata si spelede de espe-dare. De la sucesulu acestei întreprinderi va aternă, ca suscrisulu sê si-pota edă si tomnulu alu II. din poesile sale. On. d. colectanti, voru primi de la 7 esemplarie unulu in semnu de onore. On. dd. prenumeranti sunt rogati a si-face abonamintele câtu mai ingraba, ca sê ne potemu orientă in privin-ti'a sumei esemplarieloru recerinde, fiindu cartea deja puse sub lucrare de tipariu. Abonamintele sunt a se tramite la tipogra'fia lui Juliu Noszêda (piati'a Franciscaniloru nr. 7.) unde se va tipari cartea, si de unde se va face si editur'a. Pest'a 7/19 Jan. 1868. Jonitia Badescu.

*** Denumiri.* Diurnalulu „Wiener Zeitung“ comunica mai multe denumiri, antăia-ora cu contrasemnarea principe-lui Carolu Auersperg. Acêst'a se'ntempta pe basea unui con-clusu alu consiliulu de ministri, adusu la 15. l. c., in întiele-sulu carui-a pentru tote actele guvernulu se recere contrasem-narea unui ministru. Impartirea decoratiuniloru inse va urmă si de aci innainte numai pre basea unei decisiuni a consiliulu ministeriale, ér' nu la propunerea unui ministru singuratecu. Ce s'atinge de denumirile publicate, ele potu numai intr'atât'a avé ce-va insemnate, încātu prin ele se denunescu persone alu caroru caracteru espresu reacionariu poteă sê devina periculosu tinerei constitutiuni. De mai mare insemnata-te voru sê fia schimbarile, ce dupa cum suntemu incu-noscintiati se voru întemplă in personalulu ministeriulu de esterne, de cultu si invetiamentu. Anume in ministe-riulu de esterne sub-secretariulu de statu bar. M e y s e n b u g si consiliariulu de curte H a m m e r, re-ferintele consulateloru orientali, se voru pensiună; postulu de referinte pentru tote consulatele lu va ocupă consliariulu de curte Max. bar. de Gageru. D'in ministeriulu de inveti-amentu se va departă eppulu Dr. K u t s c h k e r, si e verasi-mine, câ postulu de subsecretariu de statu, refusat de pro-fesoriulu Unger, lu va ocupă prof. Glaszr.

*** Scire imbucuratoria.* Diuariulu „Presse“ d'in Vien'a reimprospeta fain'a d'in ver'a trecuta, câ Inn. Sa regale Carlu I. Domnitorulu Romaniei, vre sê se casatoresca cu Principes'a de Sabaudia, fiic'a repausatulu Duce de Genu'a, nascuta la an. 1851. — Alte diurnale nu sciunemica de acestu lucru, neci d'in Romani'a n'avemu informatiuni in asta privintia, prin urmare credemu câ e numai o repetire a vr'unei notiie d'in anulu tr. a diurnalulu „Presse.“ — De alt-mintea, am dori d'in tota inim'a, precum dorescu si fratii no-stri d'in Romani'a libera, implinirea acestui evinémentu imbucuratoriu. O curte domnesca completă ar produce o miscare

placuta si o influintia binefacatoria in viet'i'a sociale d'in Bu-curesci.

Scire electrica.

Vien'a, jan. 20. (4ore d. a.) Delegatiunea ung. fu primita in audintia la imp. la 1 ora d. a. Contele Ant. Mailatu salută pre Imperatulu, estu-modu: Pré innaltiate imperate si rege apostolicu! Cu supunere omagiala câtra ordenatiunea cuprinsa in art. 12 alu legii d'in 1867 sanctiunata prin M. V. si plinindu mandatulu M. V. ne adunărâmu aici, — inse mai înainte de a neapucă de deslegarea ponderosei nostre missiuii, plinimu o detorintia placuta punendu in-naintea sacratei fatie a M. V. credinti'a nostra tradi-tiunala, credinti'a neinfranta si tributulu profundeî supuneri, recumendandu-ne totolata binevoîntiei si favoriloru regesci Imperatulu respunse. „Cu bucu-ria salutu delegatiunea dietei ung. pre acelu terenu de activitate, ce i-s'au pusu prin lege. Sunt convinsu câ aviti'a constitutiune a Ungariei, prin acesta in-stitutiune au cascigatu noua garantia, — si câ DV. inca in asemenea convîngere, cu energia veti indreptă staruintiele patriotice, ca cestiunile de interesu co-mune sê se deslege prin contielegere sincera si incre-dere imprumutata spre binele toturoru poporeloru mele.“

Delegatiunea se va constitui mane (20. ian.)

Proprietariu, redactoru respundietoru si editoriu:
ALESANDRU ROMANU.

Comunicatiunea drumurilor de feru.

Vien'a-Pest'a-Segedinu-Temisor'a-Baziasiu.		
De la Vien'a	pleca la 7 ore 45 min. dom. si la 8 ore — min. ser'a.	
„ Posionu	„ 10 „ 24 „ „ „ 10 „ 51 „ „	
„ Neuhäusel	„ 1 „ 23 „ diu'a, „ 1 „ 54 „ nôtepa	
„ Pest'a	„ 5 „ 19 „ d. m. „ 6 „ 31 „ deman.	
„ Czegléd	„ 7 „ 54 „ „ „ 9 „ 14 „ „	
„ Segedinu	„ 12 „ 12 „ nôtepa, 2 „ 55 „ dup. m.	
„ Temisió'ra	„ 3 „ 55 „ dem. „ 7 „ 47 „ „	
„ Jasenov'a	„ 8 „ 4 „ „ *)	
„ Beseric'a-Alba	„ 8 „ 40 „ „	
Sosescu in Baziasiu	la 9 „ 10 „ „	

*) De la Temisor'a la Baziasiu comunica nmai odata.

Baziasiu-Temisor'a-Segedinu-Pest'a-Vien'a.		
De la Baziasiu	pleca la 5 ore 55 min. d. a.	
„ Beseric'a-Alba	„ 6 „ 27 „ „	
„ Jasenova	„ 7 „ 6 „ „	
„ Temisió'ra	„ 10 „ 40 „ ser'a si la 7 ore 25 min. dem.	
„ Segedinu	„ 2 „ 26 „ nôtepa, 12 „ 53 „ diu'a.	
„ Czegléd	„ 6 „ 35 „ dom. „ 6 „ 21 „ d. a.	
„ Pest'a	„ 9 „ 55 „ „ „ 9 „ 30 „ sér'a	
„ Neuhäusel	„ 1 „ 52 „ diu'a „ 1 „ 8 „ nôtep.	
„ Posionu	„ 4 „ 48 „ d. a. „ 4 „ 12 „ dem.	
Sosescu in Vien'a	la 6 „ 36 „ „ „ 6 „ — „ „	

Jasenov'a-Oravit'a.		
De la Jasenov'a	pleca la 8 ore 30 minute demaneti'a	
„ Jam	„ 9 „ 12 „ „ „	
„ Racasdia	„ 10 „ 12 „ „ „	
Sosescu in Oravit'a	la 10 „ 57 „ „ „	

Oravit'a-Jasenov'a.		
De la Oravit'a	pleca la 4 ore — minute dupa médiadi.	
„ Racasdia	„ 4 „ 45 „ „ „	
„ Jam	„ 5 „ 38 „ „ „	
Sosescu in Jasenov'a	la 6 „ — „ „ „	

Vien'a-Oradea-Mare.		
De la Vien'a	pleca la 8 ore — minute sér'a.	
„ Pest'a	„ 6 „ 35 „ „ deman.	
„ Czegléd	„ 9 „ 27 „ „ „	
„ Püspök-Ladány*)	„ 1 „ 58 „ dup. med.	
Sosescu in Orade	la 4 „ 38 „ „ „	

*) Cale laterale duce la Dobritinu, unde sosescu la 3 ore dupa médiadi.

Oradea-Mare-Vien'a.		
De la Orade	pleca la 10 ore 6 minute demaneti'a	
Sosescu in Püspök-Ladány*)	„ 12 „ 48 „ diu'a	
„ Czegléd	„ 5 „ 41 „ sér'a	
„ Pest'a	„ 8 „ 37 „ „ „	
„ Vien'a	„ 6 „ — „ demaneti'a.	

*) Cale laterale vine de la Dobritinu.

Vien'a-Aradu.		
De la Vien'a	pleca la 8 ore — minute ser'a.	
„ Pest'a	„ 6 „ 25 „ „ deman.	
„ Czegléd	„ 9 „ 47 „ „ „	
„ Szolnoeu	„ 11 „ 2 „ „ „	
Sosescu in Aradu	la 5 „ — „ ser'a.	

Aradu-Vien'a.		
De la Aradu	pleca la 10 ore 15 minute demaneti'a	
„ Solnocu	„ 4 „ 22 „ „ dupa médiadi.	
Sosescu in Czegléd	la 5 „ 33 „ „ „	
„ Pest'a	„ 8 „ 37 „ „ „	
„ Vien'a	„ 6 „ — „ demaneti'a	

Vien'a-Paris.		
De la Vien'a	pleca 4 ore 30 minute sér'a.	
„ Salzburg	„ 1 „ nôtepa.	
„ Monacu	„ 5 „ 45 deman.	
„ Stuttgart	„ 11 „ 45 „ „	
„ Mühlacker	„ 12 „ 55 diu'a.	
„ Carlsruhe	„ 2 „ 10 dupa méd.	
„ Strassburg	„ 5 „ 25 „ „	
Sosescu in Paris	la 5 „ — demaneti'a.	

Paris-Vien'a.		
De la Paris	pleca la 8 ore 35 minute ser'a.	
„ Stassburg	„ 8 „ 57 „ dem.	
„ Carlsruhe	„ 10 „ 40 „ „	
„ Mühlacker	„ 12 „ — „ diu'a.	
„ Stuttgart	„ 1 „ 20 „ dupa méd.	
„ Monacu	„ 8 „ 30 „ sér'a.	
„ Salzburg	„ 1 „ 30 „ nôtepa.	
Sosescu in Vien'a	la 9 „ 30 „ deman.	

Comunicatiunea postelor.

De la Oradea-Mare la Clusiu, pleca in tote dilele la 6 ore 30 minute dupa médiadi, sosescu in Clusiu la 1 ora 30 minute dupa médiadi. Cale de 19 1/2 mile, tiene 18 ore 40 minute, costa 10 fl. 92 cr.
 „ Clusiu la Orade pleca in tote dilele la 12 ore diu'a, sosescu in Orade la 6 ore 40 minute demaneti'a.
 „ Aradu la Sibii (prin Dev'a) pleca in tote dilele, la 7 ore sér'a, sosescu in Sibii la 2 ore 15 minute nôtepa. Cale de 34 1/2 mile, tiene 31 ore 15 minute, costa 20 fl. 2 cr.
 „ Sibii la Aradu (prin Dev'a) pleca in tote dilele la 7 ore sér'a, sosescu in Aradu la 1 ora 45 min. nôtepa.
 „ Temisió'ra la Sibii pleca in tote dilele la 6 ore deman. sosescu in Sibii la 1 ora 30 min. dupa médi-adi. Cale de 36 1/2 mile, tiene 31 ore 40 min., costa 20 fl. 44 cr.
 „ Sibii la Temisió'ra pleca in tote dilele la 12 ore diu'a, sosescu in Temisió'ra la 7 ore 40 minute sér'a.
 „ Temisió'ra la Orsiova pleca luni-a, marti-a, joi-a, si sambet'a la 6 ore demaneti'a, sosescu in Orsiova la 6 ore deman. Cale de 26 1/2 mile, tiene 24 ore, costa 14 fl. 98 cr.
 „ Orsiova la Temisió'ra pleca dominec'a marti-a, mercuri-a si vineric'a la 6 ore sér'a, sosescu in Temisió'ra la 6 ore sér'a in diu'a urmató'ria.

De la Temisió'ra la Aradu pleca in tote dilele la 6 ore dem. sosescu in A. la 11 ore 45 minute diu'a. Cale de 7 mile, tiene 5 ore 45 min., costa 3 fl. 8 cr.
 „ Aradu la Temisió'ra pleca in tote dilele la 2 ore dupa médiadi, sosescu la 7 ore 45 minute sér'a.
 „ Sibii la Clusiu pleca in tote dilele, la 3 ore d. m. sosescu la 9 ore 20 min. deman. Cale de 21 1/2 mile, tiene 18 ore 20 min., costa 12 fl. 18 cr.
 „ Clusiu la Sibii pleca in tote dilele la 5 ore dupa méd. sosescu la 11 ore 50 min. diu'a.
 „ Sibii la Brasiova pleca in tote dilele la 5 ore dupa méd. sosescu la 7 ore 25 min. deman. Cale de 18 1/2 mile, tiene 11 ore 25 min., costa 10 fl. 36 cr.
 „ Brasiova la Sibii pleca in tote dilele la 7 ore sér'a, sosescu la 9 deman.
 „ Sibii la Muresiu-Osiorheiu pleca luni-a, marti-a, vineri-a, si sambet'a la 7 ore sér'a, sosescu la 1 ora 5 min. d. m. Cale de 19 1/2 mile, tiene 18 ore 5 min. costa 10 fl. 78 cr.
 „ Muresiu-Osiorheiu la Sibii pleca luni-a, marti-a, mercuri-a si sambet'a la 8 ore demin. so-sosescu la 2 ore 35 min. nôtepa.

Invitare de Prenumeratiune la Diurnalulu

„F E D E R A T I U N E A“

care va esî de patru ori in septemana Luni-a, Miercuri-a, Vineri-a sér'a si Domineca demineti'a.
Pretiuurile de prenumer.

Pentru Austria :		Pentru Romania :	
Pre 3 lune	4 fl. — cr.	Pre 3 lune	1 galb.
„ 6 „	7 fl. 50 cr.	„ 6 „	2 „
„ 1 anu .	15 fl. — cr.	„ 1 anu .	4 „

Pentru insertiuni a se vedé notiti'a d'in fruntea diurnalulu.